

Bihang N:o 11

till Poststyrelsens i Finland cirkulär för November månad 1891.

Vid postverket hafva under månaden följande personalförändringar inträffat:

Från tjensten afgangne:		
November	7	Föreståndaren för poststationen i Hinnerjoki friherre Vladimir Stjerncrantz entledigad från sin föreståndarebefattning.
„	22	Vid postkontoret i Jyväskylä anställde postiljonen Johan Wilhelm Rosengren har med döden afgått.
Utnämnde och transporterade:		
„	9	Biträdande resepostexpeditören Gabriel Riigoin konstituerad till expeditör vid postkontoret i Tammerfors.
„	16	Kontorsskrifvaren vid postkontoret i Hangö Ronald Hyyryläinen konstituerad till bokhållare vid postkontoret i Wiborg.
„	23	Kyrkoherdeenkan fru Edla Mathilda Waldstedt antagen till föreståndarinna för Hinnerjoki poststation.
„	26	Vid Kupépostexpeditionen anställde postiljonen Alexander Haggren öfverförd till postkontoret i Nikolaistad med tjänstgöring å bandelen Nikolaistad—Östermyra.

November	26	Vid postkontoret i Nikolaistad anställde postiljonen Gustaf Wallenius öfverförd till Kupépostexpeditionen med tjänstgöring å bandelen Östermyra—Uleåborg.
”	30	Föreståndarinnan för postexpeditionen i Pielavesi enkefru Ida Karolina Hannula på derom gjord ansökan transporterad till föreståndarinna för postexpeditionen i Rovaniemi.
”	”	E. o. postiljonen Erik Kumpu konstituerad till postiljon med tjänstgöring vid postkontoret i Jyväskylä.
”	”	Praktikanten Karl Otto Adolf Kræmer konstituerad till biträdande resepostexpeditör vid Kupépostexpeditionen.

Till praktikanter antagne:

”	2	Fröken Elna Helvillia Tevalin.
”	”	Fröken Adelheid Cicilia Tengén vid postkontoret i Wiborg.
”	”	Fröken Ida Charlotta Ingman vid postkontoret i Tavastehus.
”	”	Fröken Ester Gustava Mellenius vid postkontoret i Mariehamn.
”	12	Tingsnotarien Johan Strebulaiew vid postkontoret i Borgå.

Tjenstledige och tillförordnade:

”	19	T. f. registratorn vid Poststyrelsens kansliafdelning Albert Vilhelms från den 15 November tillsvidare för sjuklighet.
”	”	Vikarie: t. f. kopisten vid samma afdelning fröken Rosa Wilhelmina Helsingius.
”	”	Vikarie för Helsingius: praktikanten fröken Jenny Lovisa Saxén.
”	25	Biträdande resepostexpeditören Alexander Wilhelm Fredrik Lindberg på två månader från den 25 November för sjuklighet.
”	”	Vikarie: Praktikanten löjtnanten Anton Reinhold Nassokin.

November	30	Föreståndarinnan för postexpeditionen i Nilsjö fröken Aina Mathilda Stark på två månader från den 1 December för sjuklighet.
"	"	Vikarie: e. o. kammarskrifvaren fröken Aina Ilma Walldén.

Utdrag ur särskilda från Poststyrelsen under November månad utfärdade skrivelser.

Till Herr Postförvaltaren — — —

Som ett från San-Francisco afsändt till torparen Johan Rooslin i — — — adresserat rekommenderadt bref, hvari vid dess framkomst och öppnande å adressorten saknades 20 dollars, som enligt adressatens påstående bordt finnas deri inneslutna, qvarhållits, såsom Herr — — — sjelf till Poststyrelsen uppgifvit och af poststämplarna å brefvets omslag dessutom utvisade, längre tid å — — — postkontor än nödigt varit, ser Poststyrelsen sig föranlåten härigenom tilldela Herr Postförvaltaren varning för försummelsen att i behörig tid afsända det ifrågavarande brevet.

Till t. f. Föreståndaren för Kupépostexpeditionen, Herr Postförvaltaren
U. Godenhjelm.

Med föranledande deraf att Herr Postförvaltaren hos Poststyrelsen gjort förfrågan, huruvida ett tryckt, med skriftliga anteckningar försedt, af Werner Söderström i Borgå till Pastor C. G. Olsoni i Pitkäranta afsändt, meddelande, hvilket blifvit Poststyrelsen till påseende öfverstyrdt och härhos biläggas, vore att anses som bref eller korsband, får Poststyrelsen underrätta, att emedan meddelandet innebär ett erkännande af emottagen skriftelse jemte en densamma åtföljd, i meddelandet med skriftlig anteckning angifven penningesumma, är meddelandet att anses såsom verklig och personlig skrift-

vexling och sålunda icke att räknas till det slag af tryckta försändelser, hvilka jemlikt gällande postförfattningar få såsom tryckalster postbefordras; hvarföre ifrågavarande meddelande bör taxeras såsom bref och icke såsom korsband.

Till Postkontoret i Uleåborg.

Till svar å Postkontorets, uti skrifvelse N:o 518 af den 25 nästlidne Oktober gjorda förfrågan, huru förfaras borde, då uti korsband med tryckalster, isynnerhet dylika från Nordamerika, anträffas tullpligtiga föremål såsom halsdukar, metalsaker m. m., får Poststyrelsen meddela att, på grund af artikeln 11 i Pariser postkonventionen af den 1 Juni 1878 och artikeln XXI i expeditiionsreglementet för tillämpning af samma konvention, bör försändelse af omförmäld beskaffenhet återsändas med påteckning på adressidan *Rebut* (obeställbar) och på fränsidan *Passible de droits de douane* (tullpliktig försändelse).

Poststyrelsens resolution å handlingarna rörande postkontorets i Warschau anmälan att Ekenäs postkontor ditsändt kartan (перечень) öfver paket korrespondens från Warschau till Ekenäs af den 26 Juli 1891, ehuru sådan karta bör sändas till vederbörande kontrollkontor.

Öfversändes till Postkontoret i Ekenäs med erinran att framdeles ställa sig gällande föreskrifter till efterrättelse.

Poststyrelsens resolution å postexpeditionens i Lohtaja frågan om ett bref med 205 mark (ifrån Amerika via Nikolaistad) till Johanna Herlero får utlemnans till Johanna Herlevi, hvilken torde vara den riktiga emottagaren, ehuru misskrifning af namnet egt rum.

Återgår till Postexpeditionen i Lohtaja i afseende å kändedom, att om Johanna Herlevi ställer till vederhäftigheten styrkt borgen, för den kostnad

och skada, som iföljd af brevets utlemnande till henne, kan drabba postverket eller dess tjänstemän, må brevet i Johanna Herlevis eller hennes befullmäktigade ombuds och tvenne ojäfvige vittnens närvaro öppnas samt, ifall den uppgifne personen befinnes vara afsändare, till Johanna Herlevi eller hennes ombud öfverlemnas; börande i sådan händelse öfver förloppet föras ett protokoll, som tillika med denna resolution och öfriga handlingar bifogas vederbörande register.

Poststyrelsens resolution med anledning af postexpeditionens i Kemi anhållan att få till afsändare återlemna sådan rekommenderad eller assurerad försändelse som af en eller annan orsak returnerats, men hvars inlemningskvitto gått förloradt.

Återgår till Postexpeditionen i Kemi med tillkännagifvande att, enligt § 50 i gällande postordning — hvori föreskrifves huru uti ifrågavarande afseende skall förfaras — inlemningskvittots återställande icke är nödvändigt, derest *säker* upplysning om afsändaren kan på annat sätt erhållas.

Till Postkontoret i Helsingfors.

Sedan ångfartyget Express åter vidtagit med sina reseturer emellan Hangö och Stockholm, med afgång från Hangö hvarje lördag eftermiddag, efter bantågets ankomst, och från Stockholm hvarje onsdag middag, hvar emot de ångbåtar, hvilka under den vanliga seglationstiden befordrat post emellan Finland och Sverige, upphört med sina turer, så fästes Tit: i uppmärksamhet derå, att post från Helsingfors till Sverige bör lördag afton, söndag, måndag och tisdag äfvensom onsdag morgon dirigeras *via S:t Petersburg*, men för öfrigt *via Hangö*, med undantag dock af försändelser till nordliga delen af Sverige, hvilka lämpligast befordras *öfver Torneå*.

Meddelande till Finlands Allmänna Tidning.

Emedan klagomål, saknande alla närmare uppgifter som erfordras för undersöknings anställande, i tidningarna tidtals förekomma, dels om pennin-gars försvinnande ur oassurerade bref, dels om försenad ankomst af post-försändelser, utan att anmälan derom blifvit gjord hvarken hos Poststyrelsen eller någon postanstalt, får Poststyrelsen härmedelst uppmärksamgöra den korresponderande allmänheten och särskildt meddelarene af dylika tidnings-notiser, att fel af ifrågavarande art icke kunna beifras af Poststyrelsen, så-vida ej uppgifter erhållas öfver försändelsernas adress, afgångsort, tid för inlemnande till eller uttagning från posten samt, om möjligt, kuverten till de fördröjda eller innehållet beröfvade försändelserna. — För reklamtion af förkomna *enkla försändelser* utlemnas å hvarje postanstalt blanketter att ifyllas.

Tillika får Poststyrelsen framhålla önskvärdheten deraf, att korrespon-denter i utlandet uppmanas att å försändelser, hvilka befordras öfver Kej-saredömet till Finland, utsätta icke allenast ortnamnet, utan äfven *Finland*, isynnerhet å varupaketer, emedan dessa eljest beläggas vid passerandet af ryska utrikesgränsen med efterkraf för ryska tullafgifter.

Diverse.

S. k. *posthaltpunkter* med enahanda befogenheter som blifvit Porlom posthaltpunkt tilldelade och intagna uti Bihang till Poststyrelsens cirkulär N:o 1 för år 1891, hafva inrättats: den 1 sistlidne Juni i Miemala by af Vänå socken i Tavastehus län äfvensom den 1 November i Björnå by af Hirvensalmi socken i St Michels län och i Äänekoski by af Laukas socken i Wasa län, af hvilka Miemala underlyder postkontoret i Tavastehus, Björnå postexpeditionen i Hirvensalmi och Äänekoski postexpeditionen i Laukas.

Med anledning deraf att den vintertiden emellan Kajana och Waala direkte öfver Uleåträsk färdande posten kommer att såväl på fram- som återfärden besöka Säresniemi poststation, bör post med de om måndag och

torsdag afton ifrån Uleåborg till Kajana via Waala afgående posterna afsändas, icke allenast till nämnde poststation utan äfven till poststationen i Gestilä.

Emedan tryckfel förekommit å sidorna 21 och 22 uti den *finska* upplagan af „Förnyad instruktion för poststationer“, gifven den 1 Juni 1890, så hafva dessa sidor under månaden blifvit omtryckta och tillsända samtliga postanstalter för att, sedan motsvarande blad blifvit uttaget ur häftet, infogas i detsammas ställe.

Diverse uppsatser.

I.

Till Hans Kejsersliga Majestät

från Postkomitén underdånigst.

Sedan Eders Kejsersliga Majestät i nåder behagat infordra K. Senatens för Finland underdåniga yttrande i anledning af Finlands Ständers vid senaste landtdag aflättna underdåniga petition om nedsättning af postafgifterna för tidningar och tidskrifter, har K. Senaten under den 29 November 1889 anbefalt Komitén att till K. Senaten inkomma med underdånigt betänkande och förslag i ämnet, och får Komitén, som i anledning häraf egnat frågan en sorgfällig granskning, härmedelst i underdånighet framlägga sina tankar och förslag beträffande nämnda afgifters ordnande för framtiden.

Af de nu utgående postafgifterna för tidningar och tidskrifter har postförvaltarearvodet, hvilket för närvarande utgår med $\frac{4}{5}$ penni per nummer och minst 10 penni för årgång, i främsta rummet ådragit sig Ständernas uppmärksamhet, såsom varande icke blott mycket betungande utan äfven synnerligen obilligt med hänsyn dertill, att det utgöres för en art af försändelser, som är egnad att bland landets befolkning utbreda vetande och bildning, samt särskildt hinderligt för spridningen af de billigare, för massan af folket afsedda bladen, hvilka derigenom fördyras jemförelsevis mer än öfriga tidningar. Ständerna hafva derföre anhållit att postförvaltarearvodet måtte afskaffas, hvaremot befodringsafgiften, som enligt regeln utgör tolf procent af tidningarnas prenumerationspris, kunde något höjas för att i

någon mån ersätta den förlust statsverket finge vidkännas genom den högre direkta aflöning som i sådant fall måste postförvaltarna tilldelas.

Vid bedömandet af detta önskningsmål bör enligt Komiténs tanke icke förgätas, att postverkets befattning med tidningarna och tidskrifterna, sådan den hittills gestaltat sig, är betydligt mera omfattande och delvis äfven af annat slag än postens tillgörande i afseende å bref- och pakettförsändelser. Såväl paketerna som breffven och andra med dem likställda försändelser blifva af posten endast befordrade från en ort till en annan och emottagas derföre färdigt inpackade och adresserade samt utlemnas utan vidare tillgörande af postverket, hvilket sålunda i afseende å dem endast utför ett enkelt transportuppdrag. Beträffande tidningar och tidskrifter deremot åligger postverket härutöfver, såsom i 2 § af postordningen säges, att „förmedla prenumeration och utdelning“. Postverket har alltså att 1:o mottaga prenumeration, 2:o requirera de äskade tidningarna, 3:o befordra prenumerationsavgifterna till vederbörande utgifvare, 4:o från utgifningsorten transportera tidningarna, icke såsom vanliga försändelser försedda med mottagarenes d. v. s. prenumeranternes adresser, utan „hoplagda för hvarje bestämmelseort i buntar“ och 5:o ur buntarne uttaga samt adressera och till prenumeranterne distribuera de särskilda exemplaren. Såsom synes, uppträder posten härvid ej blott såsom fraktförare utan äfven såsom kommissionär. Det ligger derför enligt Komiténs tanke ingenting oegentligt deri, att posten för sitt arbete med tidningarna gör anspråk på något högre ersättning än för en enkel befordran af tryckalster. Posten kan tvertom med skäl, såvida ej andra synpunkter tillika göra sig gällande, beräkna sig en särskild provision utöfver afgiften för tidningarnas befordran.

Men den form, i hvilken dylik provision för närvarande utgöres, d. v. s. den af en afgift till postanstaltens föreståndare, eller i Helsingfors till den vid poststyrelsen anstälde tidningsexpeditören, är alltså enligt Komiténs tanke icke allenast oegentlig utan äfven i hög grad olämplig. Under förflutna tider, då posten icke befattade sig med annat än transport af bref och paketer kunde den uppfattning möjligen inom postverket hysas att sysslandet med requisition och utdelning af tidningar icke hörde till en posttjänstemans normala embetspligter. Men ett dylikt betraktelsesätt är numera omöjligt, sedan poströrelsen utvecklats sig derhän, att den äfven i vårt land omfattar ej blott requisition och distribution af tidningar utan äfven sparbanksrörelse samt förmedling af penningomsättningar genom postanvisningar och postförskott. Det är derför, såsom nämndes, mycket oegentligt

att afgifterna för tidningars requisition och fördelning icke tillfalla postkassan utan vederbörande posttjenstemän.

Men det nuvarande postförvaltarearvodet är dessutom äfven olämpligt, särskildt derföre att det utgår efter tidningarnas numnertal utan afseende å deras storlek och pris. En följd häraf är, såsom Ständerna äfven uppvisat, att denna afgift drabbar tidningarna mycket ojemnt och jämförelsevis mest fördyrar de egentliga folkbladen. Det riktigaste torde derföre vara, att postens provision för requisition och distribution af tidningarna beräknas, likasom befodringsafgiften, i procent af tidningarnas prenumerationspris och likasom denna tillfaller postkassan, hvilken anordning i resultatet öfverensstämmer med Ständernas förslag att postförvaltarearvodet afskaffas och befodringsafgiften, då prenumeration sker genom postverket, något höjes.

Beloppet af omförmälda prenumerationsprovision anser sig Komitén under förutsättning att dess förslag äfven i öfriga delar godkännas, kunna med afseende derå att tidningarnas spridning bör i möjligaste måtto gynnas, föreslå till fyra procent af prenumerationspriset, i följd hvaraf befodringsafgift och prenumerationsprovision komme att tillsammans utgöra sexton procent af berörda pris.

Ständerna hafva dock jemväl uttalat det önskningsmål att tidningar och tidskrifter må kunna för den nu stadgade befodringsafgiften eller tolf procent af prenumerationspriset utan tillägg eller förhöjning befodras från tidningarnas utgifvare till prenumeranterne, då prenumerationen sker utan postverkets förmedling d. v. s. genom aftal eller korrespondens med utgifvare eller redaktion. Äfven detta förslag synes Komitén vara förtjent att i nåder bifallas, enär ett sådant, i andra länder redan använt sätt för tidningars spridande är förenadt med vissa fördelar, icke minst för postverket, men äfven för utgifvare och prenumeranter, enligt hvad Ständerna i den underdåniga petitionen närmare framhållit. Såväl i ryska Kejsaredömet som i flertalet af öfriga till verldspostföringen hörande länder är detta system ensamt gällande, åtminstone för alstren af den inhemska periodiska pressen, såsom af bilagda tablå närmare kan inhentas. Då emellertid allmänheten i Finland under lång tid vant sig att beställa sina tidningar genom posten, skulle det nya systemet, ensamt tillämpadt, så beqvämt det än är för postverket, säkert väcka missnöje och med skäl anses beteckna ett tillbakagående i postens utveckling. Komitén vill derföre icke föreslå att detta system blir i Finland antaget med uteslutande af det förut använda, utan likasom Stän-

derna, att detsamma införes jemte det förra, att begagnas enligt tidningsabbonementernes eget val.

Det nya systemet är särskildt egnadt att användas i de fall, då tidningar skola från utgiftsarten med lösväska befordras till prenumeranter på landsbygden, i hvilka fall befordringsafgiften hittills utgjort sex procent af prenumerationspriset. Med afseende härå och emedan de fall, då tidningar sålunda befordrats endast i lösväska, på senare tid varit ytterst få, anser Komitén hela undantagsbestämmelsen kunna bortfalla, hvilket äfven synes hafva varit Ständernas tanke.

En annan afgift, om hvars afskaffande Ständerna anhållit är hembäringsafgiften, hvilken nu utgör från en till fyra mark per år, beroende af antalet hembärningar i veckan. Äfven denna har ansetts öfver höfvan dryg och särskildt tung för de mindre och billigare tidningarna, emedan den icke beräknas efter prenumerationspriset utan efter antalet veckodagar då hembärning eger rum. Derjemte har framhållits att hembäringsafgiften för bref redan afskaffats och att faran för oordentlighet vid tillställande af tidningar är mindre än vid kringbärning af bref.

Också enligt Komiténs tanke är denna afgift för hög och grunden för dess debitering olämplig då något afseende icke fästes vid de hemburna tidningarnas pris. Men till ett totalt afskaffande af hembärningsafgiften för tidningar anser Komitén tillräckliga skäl icke förefinnas, hvaremot icke ovigtiga grunder tala för dess bibehållande i modifierad form. Hembäringsafgiften är nämligen icke obligatorisk utan erlægges endast af sådana prenumeranter, som uttryckligen anhålla, att deras tidningar må hembäras, och den förekommer dessutom endast i städerna, icke på landet, der hembärning öfverhufvud icke eger rum. Den drabbar med andra ord ingen annan än dem, som både vilja och kunna begagna sig af förmånen att få tidningar hemburna och måste derföre anses vara både rättvis och billig, hvaremot ett fullständigt aflyftande af densamma i förening med befordringsafgiftens höjande skulle innebära en orättvisa emot landsbygden hvilken i sådant fall komme att deltaga i kostnaden för en bekvämlighet, hvilken endast kommer stadsbor till godo. Då häremot invändts, att hembärningsafgiften allaredan afskaffats för bref, så måste å andra sidan framhållas att denna mot stadsboerne visade liberalitet för poströrelsen medfört fördelar, som fullt uppväga densamma men hvilka icke kunna påräknas i afseende å tidningarna. Brefbärareafgiftens bortfallande har nämligen gjort det möjligt att utdela brefförsändelserna vida snabbare än förut kunnat ske och detta har i sin mon ledt till en steg-

rad korrespondens och dermed förenad större inkomst af poströrelsen, för att icke tala om fördelen deraf att postverket hastigt befrias från försändelser, hvilka annars skulle upptaga särskildt därför erforderliga posttjänstemäns tid och belänra expeditionslokalerna. Någon härmed jemförlig fördel står ej att vinna genom afgiftsfri utbärning af tidningarna, om hvilkas regulara ankomst prenumeranterne hafva kännedom, så att åtminstone alla nyhetsblad vanligen afhentas omedelbart efter posternas ankomst.

På grund af det anförda får Komitén underdånigst föreslå, att hembäringsafgiften framdeles erlägges med fyra procent af tidningens prenumerationspris och anser Komitén sig så mycket hellre kunna göra detta som postafgifterna i detta fall, äfven om tidningarna requireras genom postverket, sammanlagda icke komma att öfverstiga det af Ständerna uppställda maximum 20 procent af prenumerationspriset. För tidningar åter, som requireras hos utgifvarene utan postverkets förmedling, komme afgifternas totalbelopp att öfverensstämma med motsvarande afgifter i Kejsaredömet, hvilket enligt Komiténs tanke äfven innebure en fördel.

Äfven beträffande hembäringsafgiften, skulle Komitén helst föreslagit att den i likhet med prenumerationsprovisionen bör tillfalla postkassan och således upphöra att vara en sportel för postiljonerna. Men emedan bokföring och redovisning af denna afgift komme att kräfva en tid och ett arbete, som icke stode i något förhållande till storleken af postverkets inkomst af berörda afgift, har Komitén låtit denna tanke förfalla. I likhet med Ständerna anser Komitén dock, att postafgifterna för tidningar icke kunna ställas i absolut beroende af deras pris enär en tidnings befordran på sådana vilkor i vissa fall kunde blifva afgiftsfri eller ock förenad med så godt som ingen inkomst för posten. För de fall då prenumerationspriset är mycket lågt, torde därför beräkning efter nummertal böra träda i stället för de förut föreslagna, sålunda att för tidningar, hvilka requireras genom postverket, erlägges 0,5 penni samt för dem, hvilka requireras hos utgifvaren, 0,3 penni per nummer. Men emedan äfven sistnämnda beräkning vid lågt nummertal blefve opraktisk synes det tillika böra bestämmas att postafgifterna för en tidning i intet fall får utgå med mindre än fem penni per månad.

Ständerna hafva vidare anhållit att postafgifterna för tidskrifter må ställas i närmare öfverensstämmelse med afgiften för korsbandsförsändelser. Äfven detta förslag synes Komitén vara förtjent att i hufvudsak bifallas. Men emedan det i enskilda fall kan blifva svårt att afgöra, hvilka alster af den periodiska pressen äro att anses såsom tidskrifter och hvilka såsom tid-

ningar, får Komitén för sin del underdånigst föreslå, att afgifterna för sådana periodiska tryckalster, som utkomma en gång i veckan eller mindre ofta må blifva hälften af hvad för tidningar i allmänhet föreslagits, hvilket äfvenledes öfverensstämmer med lithörande inom Kejsaredömet gällande bestämmelser.

Ständernas ofvan anförda önskningsmål att tidningar och tidskrifter, då postverkets förmedling af prenumerationen icke äskas, må kunna från utgifvaren till uppgifna adressater befordras för en lindrigare afgift, synes Komitén vara en tanke egnad att vidare utvecklas. I händelse densamma vinner nådigt godkännande kunna nämligen periodiska tryckalster på ett enkelt sätt vinna spridning genom utgifvarens försorg. Då motivet till detta gynnande af den periodiska pressens alster icke kan vara annat än önskan att befordra upplysningen i landet, synes en motsvarande förmån böra beredas den inhemska icke periodiska litteraturen, hvars lätta spridning väl måste anses vara af åtminstone lika stor vikt. Komitén tror sig derföre ega fullt skäl att i sammanhang med sina öfriga uttalanden i frågan föreslå, det såväl tidningar som andra tryckalster då de afsändas af förläggare eller utgifvare, må befordras mot ett porto af en penni per fentio gram, dock att minsta afgiften för hvarje försändelse blefve fem penni.

I händelse den af Komitén förordade nedsättningen af postafgifterna i nåder beviljas, måste dock dermed förenas fordran på en större individualisering af försändelserna från afsändarens sida än som hittills varit påbudet. I sådant afseende får Komitén föreslå ett stadgande derom, att hvarje försändelse af nu ifrågavarande slag bör inlemnas under band eller i öppet omslag och vara försedd med tydlig adress samt åtföljas af reversal å tryckt blankett enligt formulär, hvars innehåll framdeles torde kunna af Poststyrelsen närmare bestämmas.

Derest postförvaltarearvodet utbytes mot ofvan föreslagna till postkassan inflytande provision och således upphör att vara en sportel för vederbörande tjänstemän samt hembäringsafgiften i ofvanstående måtto reduceras, komma såväl nämnda tjänstemän som postiljernerne att genom reformen lida en minskning i aflöningsförmåner, hvilka genom öfverhetlig författning blifvit dem tillförsäkrade, hvilken minskning, enär dessa förmåner redan förut varit ganska knappa, enligt Komiténs tanke bör fullt ersättas genom en löneförhöjning, som tillgodokommer icke blott de nuvarande utan äfven framtida innehafvare af de befattningar, med hvilka nämnda sportlar varit förenade. I detta afseende tillåter Komitén sig jemväl att i underdånighet åberopa det

yttrande i ämnet, som den 16 November 1889 till Eders Kejsrerliga Majestät afgifvits af Generalpostdirektören, undertecknad Lagerborg. Huru denna ersättning bör verkställas derom blir Komitén framdeles i tillfälle att yttra sig, då Komitén enligt nådigt uppdrag kommer att afgifva underdånigt förslag till fullständig aflönings- och utgiftsstat för postverket, hvilket förslag lämpligast torde böra uppgöras sedan Eders Kejsrerliga Majestäts nådiga beslut i anledning af Ständernas nu i fråga varande petition blifvit Kejsrerliga Senaten meddeladt. För närvarande kan Komitén i detta afseende endast i underdånighet anmäla att postförvaltarearvodets totalbelopp under innevarande år enligt å Poststyrelsen anställda beräkningar utgjort inemot 60,000 mark och hembäringsafgiftens något öfver 15,000 mark, hvarföre summan af de årliga afgifter, hvilka böra vederbörande tjänstemän och betjente godtgöras, kan uppskattas till i rundt tal 75,000 mark. Å andra sidan har den föreslagna provisionen för förmedlingen af tidningsprenumerationen ansetts komma att lemna en årlig inkomst af minst 10,000 och den nya hembäringsafgiften, 4 % af tidningarnas prenumerationspris, beräknats årligen inbringa åtminstone 5,000 mark. För att godtgöra tidningsexpeditören, postanstaltarnes föreståndare och postiljernerne den minskning i inkomster som den ifrågasatta reformen komme att för dem medföra, måste alltså postverkets verkliga utgifter till en början ökas med ungefär 60,000 mark, intill dess inkomster af det utan tvifvel stigande antalet tidningar som genom posten befordras åter hunnit utjemna förhållandet.

Komiténs här ofvan gjorda framställning rörande ordnandet af postafgifterna för tidningar och tidskrifter samt annan inhemsk litteratur afsänd af utgifvare eller förläggare kan sammanfattas i följande underdåniga förslag till stadganden i ämnet:

§ 1.

Postafgifterna för tidningar och tidskrifter blifva hädanefter:

A. för tidningar, som utkomma oftare än en gång i veckan,

då prenumeration sker genom postverket 16 procent och

då prenumeration sker utan postverkets förmedling 12 procent af prenumerationspriset; dock att berörda afgift i förra fallet utgår med åtminstone 0,5 penni och i senare fallet med åtminstone 0,3 penni per nummer samt i ingen händelse får vara lägre än 5 penni per månad.

Till prenumeranter i stad, hvilka derom anhålla, hembäres sådan tidning mot en afgift om 4 procent af prenumerationspriset dock ej under 5 penni per månad.

B. För tidningar och tidskrifter utkommande en gång i veckan eller mindre ofta hälften af ofvan stadgade afgifter.

§ 2.

Tidningar och tryckalster, afsända af utgifvare eller förläggare, befordras mot ett porto af 1 penni för hvarje vigtsats af 50 gram eller del deraf, dock att minsta afgiften för en försändelse är 5 penni; och må dylik försändelse i längd, bredd eller höjd icke öferskjuta 45 centimeter.

Dessa bestämmelser tillämpas jemväl å tryckalster, hvilka såsom bilagor åtfölja tidning eller tidskrift för att till prenumeranterne utgifvas derest deras befordran icke enligt gällande postordning är afgiftsfri.

§ 3.

Alla försändelser af den i §§ 1 och 2 angifna beskaffenhet skola till postbefordran inlemnas under band eller i öppet omslag och vara försedda med tydlig adress samt åtföljas af reversal å tryckt blankett enligt formulär, som fastställes af Poststyrelsen.

Jemte det den nådiga remissakten härhos underdånigst återställes, får Komitén till vidare upplysning i ämnet bifoga icke allenast ofvannämnda tablå öfver afgifterna och öfriga vilkor för tidningars och tidskrifters postbefordran inom särskilda länder utan äfven en sammanställning af de i Rysslands postförfattningar förekommande stadganden om periodiska tryckalsters postbehandling.

Helsingfors, den 28 November 1890.

II.

Om ordningen för post- och telegrafanstalters förening

ingår i Ryska post- och telegraf journalen i julihäftet N:o 1 af år 1884 följande cirkulär, utfärdadt af Chefen för Öfverstyrelsen för post- och telegraferna.

Genom Rikskonseljens allernådigst stadfästade beslut af den 22 Maj detta år, kungjordt i Författningssamlingen N:o 64, äro Post- och Telegraf

departementen förenade till en anstalt, under benämning Öfverstyrelsen för Post- och Telegraferna.

Sedan jag enligt allernådigtst förordnande den 16 förlidna Juni trädt i utföring af chefens för Öfverstyrelsen åligganden, hvarom mig underlydande personer och anstalter redan telegrafiskt meddelats, anser jag det nödligt i detta cirkulär i korthet utlägga grundorsakerna till denna reform, äfvensom gifva några anvisningar om ordningen för dess verkställande.

De betydliga årliga utgifter, statskassan fått vidkännas för postverket, och de deremot icke svarande inkomsterna från samma verk å ena sidan, samt tjänstemännens, isynnerhet vid de lokala postanstalterna, obetydliga aflöningar å andra sidan, hafva mer än en gång blifvit uppmärksamnade af högste styrelsen och hafva framkallat en särskild omsorg hos Inrikesministerium att ordna tjänstgöringen vid postverket enligt mera regelbundna och nutidens fordringar motsvarande principer. De under olika tider vidtagna åtgärderna hafva likväl ej medfört äskade resultat, hvilket äfven gifvit anledning att söka åstadkomma en förbättring på andra grunder.

I några vest europeiska stater der post- och telegrafanstalterna redan äro förenade, är ej allenast tjänstemännens ekonomiska ställning bättre utan har man genom en sådan åtgärd uppuått en betydlig tillökning i statsinkomsterna. Detta har föranledt Hans Excellens Inrikesministern att anställa försök med dessa anstalters förenande äfven hos oss, öfverlemnande realiseringen af denna reform åt en central inrättning, den nybildade Post- och Telegraföfverstyrelsen.

Enligt § 6 i förutnämnda alierhögsta förordnande skall med post- och telegrafanstalternas förenande vidtagas år 1885 och fortgå småningom under 5 års tid.

På detta sätt skall omorganisationen af nämnda lokala styrelser och anstalter försiggå i en viss följdordning småningom under loppet af ofvasagda tid. I enlighet med Rikskonseljens och Inrikesministerns förordnanden skola till först de högre lokala post- och telegrafstyrelserna förenas, och först därefter skall man skrida till samtliga öfriga post- och telegrafanstalters förening.

Men i anledning däraf att särskilda chefer för telegrafdistrikt till öfverstyrelsen inkommit med af guvernementspostförvaltare godkända förslag har jag för att nu redan inbespara staten utgifter, med t. f. Inrikesministerns tillåtelse, ansett nödigt omedelbart skrida till förenande af några mindre telegrafstationer med dylika postanstalter samt påbjuda emottagandet och

utlemnande af postkorrespondens å några telegrafstationer under förutsättning likväl att härtill ej erfordras altför stora utgifter.

Denna förening skall tillämpas:

- 1:o) Vid öppnande af ny inrättade telegrafändstationer med en apparat.
- 2:o) Vid sådana nu existerande telegraf ändstationer, hvilkas hyreskontrakter utgå samtidigt med de för de lokala postanstalterna, eller där det blir möjligt att inrymma telegrafstation i postanstaltens lokal och tvärtom.
- 3:o) Å andra stationer, vid synnerligen gynsamma omständigheter, till exempel, då telegrafstation och postanstalt kunna inrymmas i kronoquarter o. s. v.

För att bringa detta i verkställighet påbjuder jag, med upphäfvande af härförelinnan af förre Post- och Telegrafdepartementen utfärdade i cirkulär gifna föreskrifter, beträffande förening af telegraf- och postanstalter, de högre lokala telegraf- och postcheferna följande anvisningar till efterrättelse.

I. Vid förening af nya telegraf ändstationer.

Sedan cheferna för Telegrafdistrikten från Öfverstyrelsen erhållit meddelande om till inrättande föreslagna nya linjer med öppnandet af stationer vid desamma, böra nämnde chefer omedelbart öfverenskomma med vederbörande postförvaltare om den till inrättande beslutna stationens inrymmande i samma lokal, med å stället befintlig postanstalt samt för sådant ändamål anbefalla gemensam syn af byggnaden genom post- och telegraftjenstemän. Öfver sådan syn bör af ofvannämnda tjenstemän upprättas noggrant instrument, innefattande alla de omständigheter, som kunna tjena till utredning af frågan, om nämnda inrättniugar kunna inrymmas i samma lokal utan förstoring eller huruvida i nödfall lokal bör tillhyras. Samma ordning bör äfven iakttagas vid öppnandet af nya postanstalter.

I fall efter alla vidtagna åtgärder det befimmes omöjligt att inrymma de nyinrättade anstalterna i samma lokaler med de på orten förut existerande, så bör i instrumentet utförligt framhållas de omständigheter och tekniska svårigheter som förorsaka hindret. De sålunda uppgjorda instrumenten böra efter Guvernementspostförvaltarens och Distrikt Telegraf chefernes pröfning framställas Öfverstyrelsen, med bifogande af ofvannämnda personers utlåtanden i saken.

Emedan Guvernementspostförvaltaren och Chefen för Telegrafdistriktet på förhand blifva underrättade om antalet, tillämnade nya anstalter, böra de

hafva tillräcklig tid att utse lämpliga kandidater till chefsposter för de förenade anstalterna samt dertill förbereda dem. Till hvarje af de telegrafstationer, som under detta år komma att öppnas, skola, ifall föreståndaren för den lokala postanstalten af mig godkännas såsom chef för den förenade anstalten, af cheferne för Telegrafdistrikten utnännas en uppsyningsman jemte en telegrafist; införes åter emottagning och utlemnande af postkorrespondens vid telegrafstation utses af Guvernementspostförvaltaren en erfaren posttjensteman eller postiljon, oberoende af den för postens beledsagande erforderlige. Cheferne för de förenade anstalterna samt de personer som utnännas dem till biträde, äro skyldiga att inom förloppet af 6 månader lära sig den för dem obekanta tjänstespecialiteten samt derefter undergå fastställd examen enligt här nedan anvisade ordning. Härefter och sedan temporärt erforderliga tjänstemän afkommenderats, bestämmas åt chefen för de förenade anstalterna förhöjda löneförmåner.

Distriktscheferne anmodar jag att, då hjälptelegrafstationer skola öppnas, med Guvernementspostförvaltaren öfverlägga om huruvida de anse det möjligt att öfverlemna föreståndarebefattningen och tjänsteåliggandena vid sådan station åt de lokala posttjänstemännen samt i händelse af postförvaltarenes samtycke härtill och sedan tjänstemännen inhemtat nödig kunskap i telegrafi, inrätta dylika stationer uti postanstaltens lokal samt med särskild framställning derom till Öfverstyrelsen inkomma.

II. Vid förenande af redan inrättade telegraf ändstationer.

Då hyresterminerna för telegrafstation med en apparat och på samma ort befintlig postanstalt samtidigt utgå, skola cheferne för telegrafdistrikt och guvernementspostförvaltaren vidtaga åtgärd om anskaffande af gemensam lokal, med ledning af i § 1 gifna anvisningar. Tjänstepersonalen vid de förenade anstalterna kvarstår till en början oförändrad; hvarvid, ifall den ene af de förre cheferna af mig utnämnes till chef för den förenade anstalten, den andre bör i egenskap af instruktör kvarstå till dess båda inom förloppet af 6 månader inhemtat nödig insigt i den för dem obekanta specialiteten.

Då cheferne för de förenade anstalterna undergått behörig examen i kännedom af den nya specialiteten och instruktören afkommenderats eller erhållit annan utnämning skall löneförhöjning utanordnas åt chefen för den förenade anstalten, i stöd af allerrhögsta förordnandet af den 13 Juni 1865.

Samma ordning skall iakttagas vid förenande af stationer med flera än en apparat, samt mellan-stationer, hvilka i afseende å lokala förhållanden äro lämpliga att förenas. Härvid tillåtes äfven att, ehuru anstalterna inrymmas i gemensam lokal, båda cheferna kvarstå, blott staten deraf ej åsamkas större utgifter.

I alla öfriga, här icke uppräknade fall kunna hyreskontrakt enligt gällande grunder uppgöras särskildt för post- och telegrafanstalterna, dock med det uttryckliga vilkor, att kontrakten före deras utgång få brytas, ifall en förening af post- och telegrafanstalterna anses af behovet påkallad.

III. Om ordningen för tjänstemännens vid post- och telegrafverket inlärande af för dem obekanta specialiteter.

1:o) Cheferna för telegrafdistrikten tillåtas, efter öfverenskommelse med Guvernementspostförvaltaren, kalla erfarne posttjänstemän att i de för närvarande existerande telegrafskolorna föreläsa om postreglementen samt i allmänhet om ordningen och vilkoren för posttjensten, hvarefter framställning om ersättning åt desse tjänstemän bör till mig inlemnas.

2:o) De högre lokala cheferna tillåtes bestämma sådana dem underlydande tjänstemän, hvilka utmärka sig genom pålitlighet, godt uppförande och grundlig kännedom af tjensten, till ofvannämnda skolor i och för inhemtande af den för dem obekanta specialiteten, på det att desse efter genomgången fastställd examen må betraktas som kandidater till chefsplatser för förenade anstalter. Dessa bestämmningar få dock ej på minsta sätt inverka störande på göromålens vid post- och telegrafanstalternas regelbundna gång, på hvilken omständighet jag fäster post- och telegrafchefernas för distrikten synnerliga uppmärksamhet.

Dessutom anmodar jag de senare att utsätta tiden för lektionerna så, att de ej sammanfalla med de obligatoriska sysselsättningarna vid anstalterna samt att posttjänstemännen blefve förpligtade att skriftligen förbinda sig att bevara telegrafhemligheter.

3:o) De högre lokala cheferne tilläggas rättighet att tillåta de tjänstemän, vid post- och telegrafverket, hvilka sådant önska och uppfylla de fordringar som i föregående punkt nämnas, att å stationsorten under lediga stunder inhemta kännedom i de för dem obekanta tjänsteåliggandena, dock med det uttryckliga vilkor att detta ej förorsakar störing i de löpande tjen-

steåliggandena börande cheferna öfverenskomma sig emellan om antalet tjenstemän som samtidigt kunna betjena sig af undervisning.

4:o) Efter förloppet af 6 månader böra cheferna personligen verkställa öfvananfönda examen, som blott i undantagsfall må verkställas af adjoint, som är känd och erfaren i tjensten.

IV. Ända tildess de lokala styrelserna omorganiserats komma de förenade anstalterna fortfarande att lyda under Guvernementspostförvaltaren och chefen för telegrafdistriktet, hvardera på sitt speciella område, allt enligt nu gällande författningar. Jag hoppas att, det högre lokala befälet kommer att härvid ömsesidigt bistå hvarandra samt i det de hafva en särskild tillsyn öfver verksamheten vid de förenade anstalterna, omedelbart om alla vid uppfyllandet af tjensteåliggandena uppstående missförstånd, svårigheter eller olägenheter utförligt och uppriktigt hos mig anmäla.

Öfverlemnande detta arbete i chefernes synnerliga omtanke räknar jag slutligen på deras medverkan till den förestående reformens rätta och lyckliga utgång, ty blott med sådan samverkan kan den uttalade allernädigsta viljan uppfyllas.

Det förstås af sig sjelft att, under ifrågavarande reforms gradvisa genomförande, afseende främst bör fästas derå, att de förändringar, hvilka post- och telegrafanstalterna komma att underkastas på intet sätt få inverka menligt på ett framgångsrikt fullgörande af anstalterna åliggande förättningar.

Å min sida skall jag vidtaga alla åtgärder derhän, att den i några fall oundvikliga indragningen af tjänster i den ena anstalten skall komma att ersättas genom lediga vakanser i en annan samt att de tjenstemän vid nuvarande lokala post- och telegrafanstalter, som genom reformen komma att bli på extra stat skola hafva företrädesrätt till de ledigblifna tjänsterna, likväl med villkor att deras närmaste chefskap bekräftar att de dertill äro kompetente, äfvensom förtjente af uppmuntran. För de tjenstemän åter, hvilka oakadt alla vidtagna åtgärder ej komma att erhålla någon tjenstebefattning, men som genom sin långvariga tjänst samt nitiska och samvetsgranna uppfyllande af sina åligganden, förtjena särskild uppmärksamhet, skall jag hos Inrikesministern anhålla om pension eller understöd till förhöjdt belopp, allt i enlighet med rättvisa och hvar och ens förtjenst.

Anseende post- och telegrafanstalterna för ett oskiljaktigt till samma mål sträfvande helt, hoppas jag att det lokala chefskapet måtte genomträn-

gas af denna öfvertygelse samt äfven bibringa densamma underlydande tjenstemän på det att hvarje olikhet uti tjenandet för denna gemensamma sak måtte bortfalla.

Hvad åter beträffar handledningar i de speciala tjensteåliggandena, komma dylika att tillsändas inom den närmaste framtiden.